

- AMAÇ:** Merkezi sterilizasyon ünitesi (MSÜ) alanları, havalandırma, ısılandırma, sıcaklık, nem vb fiziki koşulları, ekibi, ekibin kıyafetleri, sağlık kontrolleri, eğitim durumu ve uygulama süreçlerini tanımlamaktır.
- KAPSAM:** Merkezi Sterilizasyon ünitesini kapsar.
- KISALTMALAR:** Merkezi Sterilizasyon Ünitesi: MSÜ
- TANIMLAR:**
- SORUMLULAR:** Servis Hizmetleri Koordinatörü, Merkezi Sterilizasyon Ünitesi çalışanları

6. FAALİYET AKIŞI:

Merkezi Sterilizasyon Ünitesi Alanları

- Merkezi Sterilizasyon Ünitesi hastanenin steril alet ve malzeme kullanan birimlerinden kirlemiş malzemeleri işlenmek üzere toplayıp tekrar kullanıcıya teslim eden sürekli hizmet üreten ameliyathane ve kliniklerle bağlantılı bir merkezdir.
- M.S.Ü. 'de malzeme akım yönü kirli alandan temiz alana, temiz alandan steril alana doğru ve tek yönlü olup, dekontaminasyon alanı (kirli alan) bakım, hazırlık ve paketleme alanı, steril malzemelerin konulduğu alanlar olmak üzere şekillendirilmiştir.

Kirli Alan

- Sterilitesi bozulmuş aletlerin üniteye kabul edildiği, alet ve malzemelerin sınıflandırıldığı, temizlendiği ve dekontamine edildiği alandır.
- Dekontaminasyon alanında, ortamda bulunan mikrobik ve parçacık kaynaklı kirlilik yüksek düzeyde olacağı için çevredeki kirlleticiler kontrol edilir.
- Dekontaminasyon alanı, işlem bölümünün bütün öteki alanlarından fiziksel olarak ayırılır.
- Dekontaminasyon alanında el yıkama lavabosu, alet teslim alma ve kontrol masası, ultrasonik yıkama cihazı, iki kapılı otomatik yıkama makinası bulunur.
- Kirli alanda kullanılan malzeme ve solüsyonlar yere en yakın alanda depolanır.

Temiz Alan

- Steril ve temiz malzemelerin, kullanıcıya teslim edilmeden önce konulduğu alandır.
- Steril bir malzemenin sterilitesinin kullanım noktasına kadar muhafaza edilmesi önem taşımaktadır. Steril malzemelerin konulduğu bölümlerin kontamine olmamasına önem gösterilir.
- Merkezi Sterilizasyon Ünitesinde malzeme depolaması yapılmamaktadır. Gün içinde tüm bölümlere teslim edilmektedir.

El Yıkama Lavaboları:

- El yıkama lavaboları kirli alanda bulunur.
- Lavaboların yanında sıvı sabun, el dezenfektanı ve kâğıt havlu aksesuarları bulunur.
- Temiz alanda ve kirli alanda el dezenfektanı bulunur.

M.S.Ü Havalandırılması: Çalışma saatlerinde havalandırma kesintisiz çalışır.

M.S.Ü de Sıcaklık ve Nem:

- Çalışma alanları, personelin rahat çalışmasını sağlayacak sıcaklıktadır.
- Sıcaklık 20-25 °C ve nem %60 olması sağlanır. Günlük veriler "**Isı Nem Formu**" ile kayıt altına alınır.

M.S.Ü de Kullanılan Su Özelliği:

- Çalışma saatlerinde kesintisiz su bulunur.
- Yumuşak su elde etmek için su yumuşatma cihazı kullanılmaktadır.

M.S.Ü Ekibi: Yardımcı sağlık personelinden oluşur.

M.S.Ü Kıyafetleri:

- M.S.Ü personel giysileri, giyilmesi çıkarılması kolay, rahat, kısa kollu bir gömlek ve pantolondan oluşur.
- Rahat, ayağı destekleyen ayakkabı ya da önü kapalı terlik giyilir. Gürültülü ortamda ses izolasyonu için kulaklık takılır.
- Giysiler gün aşırı, kirlenmesi durumunda hemen değiştirilir.

M.S.Ü. Çalışanlarının Sağlık Kontrolleri:

- İşe yeni başlayan elemanların genel sağlık muayenesine ek olarak rutin kan sayımı ve biyokimyasal incelemeleri, işitme testleri yapılır ve sonuçlarına göre hepatit B ve tetanos aşıları uygulanır.
- Sağlık kontrolleri her yıl tekrarlanır.
- Personel kesici-delici alet yaralanmaları yönünden takip edilir.
- Personelin kulaklık kullanması sağlanır.

M.S.Ü Çalışan Eğitimleri, Görev ve Sorumlulukları

- Personel eğitimi hem teorik hem uygulamalı anlatılır.
- Eğitim verilen kişilerin katılım belgeleri dosyalarında saklanır.
- Çalışan ekibin görev ve sorumlulukları tanımlanmıştır.
- M.S.Ü de yapılan her uygulamanın yazılı bir talimatı oluşturulmuştur.

Eğitim Konuları:

- El hijyeni
- Asepsi, temizlik, dezenfeksiyon, sterilizasyon kuralları
- M.S.Ü alanları
- Temiz ve kirli malzeme transferi
- Dezenfektan solüsyonlar, enzimatikler
- Temizlik, dekontaminasyon, alet kurulama ve bakım
- Cihaz yükleme prensipleri
- Sterilizasyon yöntemleri
- Sterilizasyon işlem aşamaları ve monitörizasyon
- Malzemelerin raf ömürleri
- Performans testleri ve kayıt sistemi

Sterilizasyon süreci:

- Kontamine alet ve malzemelerin teslim alınması "**Alet, Set ve Malzemelerin M.S.Ü ye Teslim Edilmesi; M.S.Ü den Teslim Alınması**" talimatına göre yapılır.
- Temizlik ve dezenfeksiyon için kullanılan cihazların kullanımı; "**Dezenfektör ve Ultrasonik Yıkama Cihazı Kullanım Talimatı'na**" göre yapılır.
- Alet ve malzemelerin kontrol ve hazırlığı ve paketlenmesi "**Kağıt/Plastik Poşetlerle Paketleme Talimatı**" talimatına göre yapılır.
- Steril malzemelerin teslimi "**Alet, Set ve Malzemelerin M.S.Ü ye Teslim Edilmesi ve M.S.Ü'den Teslim Alınması**" talimatına göre yapılır.
- Sterilizasyon poşetleri ile paketleme yaparken paketleme makinasının kullanımı "**Paketleme Makinası Kullanımı ve Kontrolü**" talimatına göre yapılır.
- M.S.Ü de alanların temizliği "**Genel Temizlik Talimatı**" doğrultusunda yapılır.

- M.S.Ü çalışan güvenliğinin tehlikeye sokacak durumlara karşı koruyucu önlem almak, yangın durumunda personel tahliyesi "**M.S.Ü Acil Eylem Planı**" talimatı doğrultusunda yapılır.

Buhar sterilizasyonu

- Yüksek ısıda (121-134 °C), standart sürelerde, basınç (buhar) ile sterilizasyon işleminin gerçekleştirilmesidir.
- Isıya ve neme dayanıklı bütün malzemeler buhar sterilizatöründe steril edilir.

Kullanım için cihazın hazırlanması

- Temizlik yapılmışsa veya cihaz kapalı ise:
- Kontrol anahtarından cihaz açılır.
- Günün ilk kullanımında;
- Kontrol menüsünden ısıtma programı çalıştırılır.
- **Otomotik vakum kaçak testi** programı çalıştırılır.
 - Vakum kaçağı 1milibar/dakikadan az ise haftada bir kez yapılmalıdır.
 - 1 milibar/dakikadan fazla ise her gün yapılmalıdır.
 - 1,3 milibar/dakika üzerinde ise cihazın çalışması durdurulmalıdır
- Hata yoksa alet malzeme steril etmek için sterilizatör çalışır konuma gelmiştir.
- Cihazın gösterge panelleri izlenir.
- Program bitince grafik kontrol edilir.
- Bütün bu testler olumlu sonuç verdiğinde sterilizatör kullanıma hazır demektir. Olumsuz bir sonuç elde edilmesi durumunda "**Malzeme ve Cihazların Etkin Yönetimine İlişkin Prosedür**" doğrultusunda İlgili Birimlere Haber Verilir.

Bowie-Dick Testi:

- Her gün sabah alet ve malzeme konmadan cihaz boş iken uygulanır.
- Bowie&Dick test paketi cihazın içine yerleştirilir.
- Kapı kapatılır, Bowie&Dick test programı seçilir.
- Start düğmesine basılır, program aktif hale gelir.
- Program bitiminde test sonucu ve işlemin doğru olarak gerçekleşip gerçekleşmediğini gösteren grafik kontrol edilir.

Biyolojik Test:

- Biyolojik test günlük olarak ilk yük ile birlikte uygulanır.
- Tamir ve temizliklerden sonraki ilk kullanımlarda ve implant içeren her yükte biyolojik test tekrarlanır.
- Biyolojik indikatör, form üzerinde yer alan buhar sterilizatör biyolojik test uygulama yerine yük arasına görülebilecek biçimde yerleştirilir.
- İndikatör üzerinde sterilizatör no ve tarih belirtilir.
- Sterilizatör çalıştırılır.
- Program bitiminde indikatör inkübatöre yerleştirilir.
- İndikatör yerleştirilirken tüpün üst kısmına elle dokunulmaz. Tüp yerleştirilirken geri çekilerek içteki cam tüp kırılır ve "**Biyolojik Test Takip Formu**" na işlenir.
- Biyolojik indikatör sonucu pozitif ise sonuç aynı form üzerine işlenir.
- Cihaz kullanım dışı bırakılır. "**Malzeme ve Cihazların Etkin Yönetimine İlişkin Prosedür'ü**" doğrultusunda hareket edilir.

Yükleme:

- Steril edilecek malzemeler sepetlere sıkıştırılmadan yerleştirilir.
- Araba sterilizatöre kilitlenir.
- Arabanın kayan kısmı yavaşça otoklavın içine itilir.
- Sepet freni açılır, sepetler tutularak kayan kısım geri çekilir.
- Arabanın freni açılır, geri çekilir ve otoklavın kapısı kapatılır.
- Sterilizasyon programı seçilerek sterilizatör çalıştırılır.
- Alet, alet seti, vb. paketler buhar sterilizatör cihazına yüklenirken steril edildiği tarih ve steril eden kişi ismi paketin arkasına kaşelenir.
- Her uygulamada kontrol için her paketi kimyasal indikatör konur.

Boşaltma:

- Program bitiminde sterilizatörün kapısı kendiliğinden açılır.
- Paketlerin oda sıcaklığına gelmesi beklenir.
- Boşaltma tarafındaki araba sterilizatöre kilitlenir.
- Kayan kısım içeriye hafifçe itilerek, fren kilitlenir ve sepetler dışarıya alınır.
- Sterilizasyon poşetleri üzerindeki işlemci indikatör renk değişikliği kontrol edilir.
- Paketler nemli, kimyasal indikatör geçersiz veya çizelgede normal olmayan bir durum varsa **"Malzeme ve Cihazların Etkin Yönetimine İlişkin Prosedür"ü** doğrultusunda hareket edilir.
- Paketler nemli çıkar ise uygulama geçersiz sayılır, yani sterilizasyon işlemi gerçekleşmemiş demektir. Paket açılır **"Kağıt / Plastik Poşetlerde Paketleme"** talimatı doğrultusunda yeniden paketleme yapılır.

Cihazın Temizliği:

Kullanılan Malzemeler;

- Ilık su
 - Deterjan
 - Yumuşak bez
 - Özel temizleme pedi
 - Metal parlatici
- Buhar sterilizatör cihazlarının temizliği haftada bir kez yapılır.
 - Cihaz akşam vardiyasında kapatılır (cihaz kontrol anahtarı ve buhar vanası).
 - Soğuyunca, kazanın tabanında bulunan sepet rayı ve süzgeçi çıkarılır.
 - Kazanın iç çemberi, sepet rayı, süzgeç ve kapalı olan kapının iç yüzü deterjanlı ılık suya batırılmış yumuşak bir bez ile silinir.
 - Gerekirse (leke görülürse) temizleme pedi ile ovulur.
 - Kapı contalarına ıslak bez temas ettirilmez.
 - Bir bez ile deterjan giderilene kadar aynı bölgeler durulanır.
 - Süzgeç ve sepet rayı yerine yerleştirilir.
 - Cihazın dış yüzeyi de aynı şekilde temizlenir.
 - Kontrol panelinin plastik bölümü ovmadan ve suyu iyice sıkılmış bez ile temizlenir.
 - Cihazın dış yüzeyi metal parlatici ile parlatılır.
 - Yükleme arabaları, deterjanlı ılık suya batırılmış yumuşak bir bez ile silinir, durulanır ve kurulanır.
 - Temizlik işlemi sonrasında **"MSÜ Temizlik Planı ve Takip Formu"** üzerindeki bilgiler temizliği yapan çalışan tarafından doldurulur ve imzalanır.

	EGE ÜNİVERSİTESİ DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ MERKEZİ STERİLİZASYON İŞLEYİŞ PROSEDÜRÜ	Doküman Kodu	SSH.PR.01
		Yayın Tarihi	27.05.2022
		Revizyon Tarihi	00
		Revizyon Numarası	00
		Sayfa No	5 / 3

7. İLGİLİ DÖKÜMANLAR:

Isı Nem Formu
Alet, Set ve Malzemelerin M.S.Ü ye Teslim Edimesi; M.S.Ü den Teslim Alınması
Termal Dezenfektör ve Ultrasonik Yıkama Cihazı Kullanımı
Kağıt/Plastik Poşetlerle Paketleme Talimatı
Paketleme Makinası Kullanımı ve Kontrolü
Genel Temizlik Talimatı
M.S.Ü Acil Eylem Planı
Malzeme ve Cihazların Etkin Yönetimine İlişkin Prosedür
MSÜ Temizlik Planı ve Takip Formu